

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง และมั่นคงได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคล เป็นทรัพยากรขั้นพื้นฐานที่จะทำให้เกิด การพัฒนาประเทศบรรลุ ความเป้าหมาย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นหัวใจของการพัฒนาทรัพยากรอื่น ๆ วิธีการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ก็คือ การให้การศึกษาดังพระราชดำริส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า "ประเทศชาติจะเจริญขึ้นหรือเสื่อมลง นั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมของเยาวชนในวันนี้ จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันหน้า" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ, 2527)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศ มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 31,427 โรงเรียน มีนักเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 6,703,854 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ, 2535) การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาระดับพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของคนในฐานะ พลเมืองดี ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยให้ผู้เรียนมี ความรู้ และมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทันท่วงทีการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข (กรมวิชาการ, 2532)

ดังนั้นรัฐจึงกำหนดให้การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐ ต้องจัดให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นคนในเมืองหรือท้องถิ่นห่างไกล และ รัฐต้องดำเนินการเกณฑ์เด็กที่มีอายุ เข้าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นมาตรการด้านปริมาณ ส่วนในด้านคุณภาพรัฐมีหน้าที่ใน

การจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

จากสรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตลอดแผน พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และคุณภาพของนักเรียนยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533) ได้ศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่

1. สมรรถภาพในการแก้ปัญหาของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. ความถี่ของกิจกรรมที่ครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน
3. จำนวนครั้งต่อปีที่ผู้บริหารได้ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนและการติดตามผลการเรียนของนักเรียนและจากการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของกรมวิชาการใน ส่วนที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรและส่วนที่เกี่ยวข้องกับครู พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน กล่าวคือ มักใช้พฤติกรรมการสอนโดยครูเป็นผู้แสดงมากกว่าเด็ก (กรมวิชาการ, 2532) ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุมณ อมรวิวัฒน์และคณะ (2527) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้ว การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ปัญหาด้านตัวครูมีดังนี้

1. ครูผู้สอนขาดความพร้อมในการใช้หลักสูตร ส่วนหนึ่งไม่เข้าใจวิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูบางคนไม่ถนัดการสอนบางกลุ่มประสบการณ์ จึงไม่สามารถดัดแปลงหรือยึดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
2. ในการเตรียมการสอนครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรแม่บทก่อนเพราะทำความเข้าใจยาก จึงไปศึกษาที่แผนการสอน และคู่มือครู เมื่อไม่เข้าใจบางคนก็ไม่สามารถขอคำแนะนำจากผู้อื่นได้
3. ครูมีภารกิจด้านอื่นมากมาย มีชั่วโมงสอนมาก จึงไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครบทุกครั้งที่ทำการสอน

4. ครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการสอนที่ เน้นการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียนสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ไม่ได้ให้นักเรียนฝึกในเรื่องการทำงานเป็นกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ครูขาดการเสริมแรงนักเรียนด้วยการชมเชยและให้กำลังใจ

6. ครูมีเจตคติว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนทำให้ยุ่งยาก เสียเวลา สอนเนื้อหาไม่ทันตามกำหนด

7. ครูขาดความรู้ และทักษะในการผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้

8. ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวางแผนและการเตรียมการสอน

9. ครูขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวัดผลและประเมินผลไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ครบถ้วน ขาดการสนับสนุนบริการจัดทำเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างจุดประสงค์ จึงให้นักเรียนผ่านไปโดยไม่มีภาระประเมิน

จากการวิเคราะห์สาเหตุของตัวครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีปัญหา ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน ที่จะต้องหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ครูมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวคือ การนิเทศภายในโรงเรียน เพราะการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , 2534)

แผนพัฒนาการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายให้มีการปรับปรุงการบริหาร และการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้หน่วยงานใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน สำหรับการนิเทศการศึกษาจะให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในเป็นพิเศษ มีการกำกับติดตามและประเมินผล อย่างเป็นระบบสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร รวมทั้งให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด กำหนดให้ทุกโรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , 2535)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ 758 โรงเรียน และจากรายงานการ

และจากรายงานการประเมินผลคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ในปีการศึกษา 2533 และ ปีการศึกษา 2534 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมาย และอัตราการตกซ้ำชั้นในแต่ละชั้นยังอยู่ในอัตราสูง ดังตาราง

กลุ่มประ สับ การ ณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		อัตราการตกซ้ำชั้นปี 2534		
	คะแนนเฉลี่ย		ชั้น	จำนวน	ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2533	ปีการศึกษา 2534			
ภาษาไทย	68.49	66.69	ประถมศึกษาปีที่ 1	3,056	10.28
คณิตศาสตร์	69.00	54.48	ประถมศึกษาปีที่ 2	1,337	4.89
สพช.	67.89	63.74	ประถมศึกษาปีที่ 3	838	3.01
สสน.	78.42	75.74	ประถมศึกษาปีที่ 4	822	3.17
กพล.	79.29	76.86	ประถมศึกษาปีที่ 5	964	3.46
			ประถมศึกษาปีที่ 6	335	1.34

(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2535)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผลการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายและนับว่าเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้ตระหนักถึงปัญหาในเรื่องคุณภาพการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ดังนั้นในปีการศึกษา 2535 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์จึงส่งเสริมการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดอย่างจริงจัง โดยจัดให้มีโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน การดำเนินการตามโครงการนี้ มีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของจังหวัดสุรินทร์ และ จัดทำชุดฝึกอบรมการนิเทศภายใน สำหรับครู และ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 เล่ม ประกอบด้วย

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
2. การวิเคราะห์ปัญหาและการเขียนโครงการ
3. เครื่องมือนิเทศการสอน
4. การสร้างเครื่องมือและการนิเทศแบบมีโครงสร้าง
5. การสร้างเครื่องมือพิเศษเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง
6. เทคนิคการนิเทศการสอนเชิงเน้นวัตถุประสงค์
7. กระบวนการนิเทศการสอน
8. สภาพความสำเร็จ เกณฑ์การประเมิน คู่มือและแบบประเมิน
9. พฤติกรรมและคุณลักษณะของครูที่ดี

โครงการนี้ได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในปีการศึกษา 2534 เข้าร่วมโครงการจำนวน 82 โรงเรียน จากทุกอำเภอ โดยเชิญผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน และศึกษานิเทศก์อำเภอละ 1 คน เข้ารับการอบรมเพื่อชี้แจงการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนตามโครงการ สำหรับชุดฝึกอบรมการนิเทศภายในทั้ง 9 เล่ม เป็นชุดฝึกอบรม ที่เน้นให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศการสอนครูภายในโรงเรียน เพื่อให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพราะครูจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

สำหรับสิ่งที่จะช่วยครูให้เกิดการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ การนิเทศการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ดังที่ วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร ภาณุจนา ศรีภาณสินธุ์ และ สุปิญา ธีระกุล (2520) กล่าวว่า หัวใจของความสำเร็จในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา อยู่ที่คุณภาพการสอน และวิธีการซึ่งต้องปรับปรุงโดยใช้กระบวนการวิธีการและเทคนิคเฉพาะอย่างซึ่งกลิกแมน (Glickman, 1981) และ สิ้นด์ ธรรมบำรุง (2526) ยังได้กล่าวว่า การนิเทศการสอนมุ่งในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง สอดคล้องกับ อาสนเนทเซอร์และเครย์ (Eye Netzer and Krey, 1971 อ้างใน นิพนธ์ ไทยพานิช, 2532) กล่าวถึงการนิเทศการสอน ไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นเน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนที่เหมาะสมซึ่งเป็นความคาดหวัง ของระบบโรงเรียน

นิพนธ์ ไทพานิช (2532) กล่าวถึงการนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นเน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนที่เหมาะสมซึ่งเป็นความคาดหวังของระบบโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ที่มีจุดเน้นในการนิเทศการสอนโดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เข้าร่วมโครงการในปีการศึกษา 2535 จำนวน 82 โรงเรียน

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2535-2536 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแนวโน้มสูงขึ้นจากเดิม (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์, 2537) ในปีการศึกษา 2534 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยโดยรวม ร้อยละ 67.46 ในปีการศึกษา 2536 เฉลี่ยโดยรวม ร้อยละ 74.33 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.87

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ว่าโรงเรียนมีการจัดการนิเทศการสอนอย่างไร และมีปัญหาในการนิเทศการสอนในโรงเรียนอย่างไรผลการวิจัยจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการนิเทศการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2535

2. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน

1.1 การวางแผนการนิเทศการสอน

1.2 การเตรียมบุคลากร ผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศการสอน

1.3 การเตรียมงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศการสอน

1.4 การเตรียมการประเมินผลการนิเทศการสอน

2. การดำเนินการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน

2.1 เทคนิคและกิจกรรมการนิเทศการสอน

- การนิเทศการสอนเชิงเน้นวัตถุประสงค์

- การสังเกตการสอน

- การเยี่ยมชั้นเรียน

- การปรึกษาหารือ

- การศึกษาคูงาน

- จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน

- การสนทนาทางวิชาการ

- การจัดป้ายนิเทศ

2.3 การนิเทศติดตามการจัดการนิเทศการสอน

3. การประเมินผลการจัดการนิเทศการสอนในโรงเรียน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

โครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง โครงการที่สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้จัดในปีการศึกษา 2535 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผู้บริหารและ
ครูผู้สอนในด้านการนิเทศการสอนใช้ชุดฝึกอบรม จำนวน 9 เล่ม

การนิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ทำการนิเทศ กับ
ครูผู้สอน ในการที่จะปรับปรุงงานการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพเพื่อสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการ
เรียนรู้ของนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ
ผู้รักษาการที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศ
ภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วย
ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ครูวิชาการโรงเรียน หมายถึง ครูผู้ที่ได้รับการเลือกให้ทำหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนประจำการอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้า
ร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สุรินทร์

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนา
รูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยใช้ในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย